

Отмененият правилник в действие
(23.09.2015)

Днес ми се обадиха от една варненска агенция, непозната за мен, и потърсиха „заклет“ преводач със сръбски. Отговорих, че не съм „заклет“ преводач, защото нямам договор с външно, но че правя официални преводи на документи, които не се представят пред държавни институции. На тези преводи съм „заклет“ преводач, защото си нося отговорност по наказателния кодекс. Агенцията обаче не я устройва това, на нея ѝ трябва „заклет“ (каквото и да значи това) преводач, защото преводът трябвало да се заверява във външно!

Тази агенция, първо, е излъгала клиента, че има преводач със сръбски. Това става съвсем ясно, след като агенцията потърси мен, който няма нищо общо с нея. Сигурно е продължила търсенето, но ако не намери преводач във Варна (което е най-вероятното), ще потърси в друг град, предполагам - в София. Оттам ще ѝ обещаят, преводачката ще си прати подписа на бял лист, и всичко ще се уреди. Дали е законно, на кого му пука! Десетилетия наред аморални типове замърсяват преводаческото съсловие. Не се спират и пред измами, за да не „изтърват“ келепира.

И зад всичко това, за съжаление, стои любимата им „държава“ в лицето на външно. Ако нямаха този гръб, агенциите отдавна да бяха преминали в небитието.

И защо е необходимо да се заверява от външно превод на документ, който изобщо не трябва да влиза във външно за легализация или каквато и да било заверка? А всички документи, идващи от Европа, пък и от много други страни, не подлежат на легализация, защото са освободени от такава от Хагската конвенция или от договор за правна помощ, сключен между съответната страна и България. Това би трябвало да означава, че превод на нито един документ от Европа и такива страни, не подлежи на заверка от външно (без да споменаваме това, че неприсъствената заверка на подписа на преводача от външно е незаконна). Представяте ли си какво всъщност значи това?

За агенциите и за външно означава суша! Никакви приходи от незаконната заверка на подписи на преводачи. Затова те са толкова упорити и не пускат кокала.

Вече почти три години се опитвам чрез кореспонденция с различни институции да получа ясно и недвусмислено потвърждение по отношение на **официалните преводи на документи, неподлежащи на никаква за-**

верка от Министерството на външните работи, че имам право да продължа дейността си във връзка с преводите на официални документи, без да сключвам договор с въпросната институция.

Последният що-годе смислен отговор от МВнР до мен беше с дата 20.12.2012 г.¹⁰² и в него покрай неясната фразеология, се промъкна и следното полуоткровение: „Необходимо е да обърнем внимание, че по реда на Правилника фирмите могат да сключат договор за преводачески услуги с МВнР и да извършват такива, а МВнР от своя страна да заверява подписите на преводачите, работещи към фирмите, единствено и само по отношение на документи и други книжа, посочени в глава II от Правилника. **МВнР няма отношение към преводаческата дейност като цяло или към всички преводи по принцип.**”

След това нееднократно се опитвах да получа конкретно потвърждение на това, **че имам право да продължа дейността си във връзка с преводите на официални документи, без да сключвам договор с МВнР**, но без успех. И след последното ми писмо, получено в Дирекция „Консулски отношения“ на 17.08.2015, МВнР мълчи. Обаче, години наред различни съдилища прие-

102 Вж. Приложение 8 „Писмо от КО от 20.12.2012“

мат решения, които потвърждават това, че документи, които идват от страни, членки на Хагската конвенция, или с които България има двустранни договори за правна помощ, не се нуждаят от никаква заверка или легализация, т. е., те не са от кръга на документите, за които МВнР е сключвало договор с агенции за преводи. Но това остава незабелязано от държавната администрация.

Ето три цитата от съдебни решения, които потвърждават казаното по-горе от мен:

„Правилникът за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа в частта относно преводите (чл. 2а и Глава Трета) се отнася само до документи, които преди това са легализирани по реда на Глава Втора (чл. 18, ал. 1 от Правилника). Съгласно Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, ратифицирана от РБ през 2000 г. и в сила от 2001 г., всеки документ със заверка "апостил" е освободен от изискването за легализация. Следователно за представеното със заверка „апостил" удостоверение... не се изисква легализация, а след като не се изисква легализация, не се прилага чл. 2а, ал.2 от Правилника."

(http://46.10.101.63/upload/SAD_AKT/2014/03/13032014/0074d814/45031314.htm)

„...всеки един документ, снабден със заверката „апостил“ е освободен от изискването за легализация. След като не се изисква легализация на документите, не следва да намери приложение и разпоредбата на чл.2а от Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа. **Касае се до подзаконов нормативен акт, който може да се приложи само ако не противоречи на закон, конвенция и т.н.** Впрочем това изрично е отразено в разпоредбата на чл.25 от Правилника за легализациите, съгласно който **разпоредбите на правилника са задължителни, доколкото в сключени спогодби и споразумения с чужди страни не се предвижда друго.** Хагската конвенция от 1961 г, която е надлежно ратифицирана и е част от вътрешното ни законодателство, считано от влизането ѝ в сила през 2001 г **освобожава от легализация снабдените с заверка „апостил“ документи.**“
(http://www.apelsad-pd.bg/protocoli/RG00219_14_130314.html)

„Съгласно чл.25 от Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа , разпоредбите на правилника са задължителни, доколкото в сключени спогодби и споразумения с други страни не се предвижда дру-

го.

...след като има действащ договор за правна помощ, приложими са правилата, уговорени с този договор...

С оглед на гореизложеното... [документ от страна с действащ договор за правна помощ] ...не се нуждае от легализация, както и от заверка с апостил, за да се ползва от съдилищата и учрежденията на другата договаряща страна..."
(http://www.os-vidin.com/dela_15_1/gra/03033115.htm)

В цитираното по-горе писмо на МВнР от 20.12.2012 г. се твърди, „че по реда на Правилника фирмите могат да сключат договор за преводачески услуги с МВнР и да извършват такива, а МВнР от своя страна да заверява подписите на преводачите, работещи към фирмите". Обаче, дали е така?

В тази връзка, ето още два цитата от две съдебни решения:

„чл.2а, ал.2 от Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа... не съдържа конкретни изисквания относно заверката на превода". (<http://kos-bg.eu/post/0074d813/04952813.htm>)

„Изискванията на чл.2а, ал.2 от Правил-

ник за легализациите, заверките, и преводите на документи и други книжа не включват удостоверяване от Министерството на външните работи на подписа на преводача." ([http://vt.judiciary-bg.org/Courts/DC/VelikoTarnovo/wa.nsf/e9ad594936a2d375c225765e00752e55/2fbe7a0c4e93bbc8c2257c8d0041da8a/\\$FILE/2FBE7A0C4E93BBC8C2257C8D0041DA8A.rtf](http://vt.judiciary-bg.org/Courts/DC/VelikoTarnovo/wa.nsf/e9ad594936a2d375c225765e00752e55/2fbe7a0c4e93bbc8c2257c8d0041da8a/$FILE/2FBE7A0C4E93BBC8C2257C8D0041DA8A.rtf))

Следователно, не е необходимо моят подпис под официален превод на документ от страна от бивша Югославия (с която България има двустранен договор), (превод,) извършен от мен, да бъде заверяван от когото и да било друг, а е достатъчен печатът на моята фирма, тъй както заверявам подписа си, напр. на фактурите, които издавам. Същото би трябвало да важи и за всички останали преводи на документи от страни, членки на Хагската конвенция, или с двустранен договор с България, които (преводи) се правят не само от мен, а и от мнозина преводачи със собствени фирми и преводачи на трудов договор в такива фирми.

Въпреки това, вече три години не мога да правя официални преводи, понеже държавните институции на практика не признават дипломата ми от Софийския университет и 35-годишния ми опит като преводач с около

20 хиляди преведени страници и хиляди часове устни преводи.